

Ng i l n th ng nh c đ n hai t “truy n th ng” nh m t đ u g r t khác bi t v i cu c s ng h ng ngày, r i đ n m t lúc nào đó l i chép mi ng trách con tr không bi t quý nh ng “giá tr thuy n th ng”. D p T t v chính là m t c h i đ con tr đ c g n h n v i các giá tr , h ng tr đ n các giá tr truy n th ng th t ra không quá khó khăn nh chúng ta v n nghĩ. M i vi c không to tát nh b n nghĩ mà đ n gi n là giúp con làm quen, th c hành nh ng thói quen, ho t đ ng th ng niên, t p t c c a gia đình, nh t là trong d p l T t, gi ch p...

B ng m t hôm con h i b n “Truy n th ng là gì m i?”, khi n b n lúng túng đ gi i thích. Nh ng b n cũng th t s mu n con mình bi t k th a truy n th ng c a đ i ông, đ i cha đ l i, b n làm gì v i tr ? Văn hóa gia đình, dòng h s đ c l p tr k th a t nhiên và t nguy n n u b n bi t tôn tr ng giá tr c a b n thân tr khi chúng góp m t vào các cu c h i h p chung y.

Tìm hi u giá tr c a các s k n

“Vi c gi ch p ông bà là c a ng i l n ch không ph i c a tr con, chúng ch đ n ăn c cho vui thôi”. N u b n nghĩ nh v y thì tr c tiên nên thay đ i quan đi m ch a th t đúng đ n này n u b n mong mu n tr nhà mình bi t tôn tr ng các giá tr truy n th ng. Có th b n nghĩ đ n gi n, chúng còn nh , ho c con cái b n r n h c hành, thôi mi n cho nó. Do đó, n u ti n b n s đ a con v quê cùng, n u không ti n thì chúng ò nhà, ch cha m là ng i l n m i có nghĩa v ph i có m t. N u gi quan đi m đó thì dù b n có nh c nh , ch rõ cho con đ n m i l n r ng ông c tên th này sinh ra ông n i, ông tên th kia sinh ra b thì ch c ch n tr s ch ng l n nào nh n i.

Tr con không ph i là ng i bé, mà chúng cũng nh ng i l n, ch có đ u c th chúng ch a hoàn thi n. Vì v y, khi đ n ngày gi n u đ c b m có l i m i long tr đ n tr r ng, ngày này là gi c a c , c nhà v quê làm gi đ t ng nh t i c đã sinh ra ông, thêm vào đó b n gi i thích rõ vai trò c a tr nh tr là cháu th bao nhiêu c a c , v quê ăn gi đ th hi n đ u

gì, rồi giờ thì u và c nhà ngày xưa c làm gì, sống ở đâu... C quá trình đ c giờ thì u, và quê ăn gì, tham gia vào hoạt đ chung với nh ng tr khác con nhà ông n, bác kia, dì này... s khi n m t đ a tr dù nh cũng s có ký c đ p và m t nhân v t đ c bi t nào đó. Vì c làm t ng đ n giờ n, nh ng th t ra b n đang làm m t vi c r t quan tr ng là giáo đ c và gia ph cho con tr .

Tr con nh m t cái cây non c n đ c u n n, vì th c n ph i có th i gian và quá trình, b n không th nóng v i, ch làm m t vài l n th y tr l đ nh b c mình r i b . Với tr c n kiên trì, n u năm nay ch a nh , năm sau hoạt đ ng y đ c l p l i, tr s nh và bi t r ng đó là hoạt đ ng quan tr ng và đ u đ n c a gia đình, ai cũng ph i có m t, t đó s hình thành thói quen tôn tr ng hoạt đ ng v i h hàng. Tr không có trí nh nh c a ng i l n là ngày này, tháng này hàng năm là gi ai, ngày khác, tháng khác là gi ai, nh ng s bi t vi c gi ch p đ t ng nh đ n ông bà t tiên là đ i u quan tr ng. Ý th c đó s đ c duy trì mãi n u b n bi t t o đ ng cho con thói quen ngay t bé.

Tuy nhiên, cái gì cũng có tính hai m t c a nó. Vì c l nghĩa đ i v i ng i l n đôi khi cũng khi n chúng ta c m th y áp l c và m t m i, vì v y b n đ ng c ép mình và con vào nh ng khuôn phép n ng n . T o m t không khí tho i mái, vui v khi nói chuy v i con v nh ng v n đ truy n th ng gia đình đ tr t t o nên ý th c v trách nhi m c a mình ch không ph i b ép bu c v trách nhi m v i con tr .

Hi u và tôn ti tr t t

B n bản khoản vì chính mình còn không nh h t h hàng nhà mình nên không bi t li u có là quá s c đ đ y cho m t đ a tr m i 4 tu i bi t v th b c trong h , nên b t đ u t nh ng đ i u đ n giờ n nh t. Ho c n u b n l o con ra đ m ng ho c trách khi chúng không nh v tôn ti tr t t c a h hàng nhà mình ho c b t tr h c thu c lòng v th b c này kia s làm tr c m th y chán và s khi nói đ n h hàng. M i khi b n đ a con đi chúc T t ông bà hai bên n i ngo i, nên đ n nhà các c già lão tr c, ông bà, r i các bác, các cô chú... tr s t nhiên h c đ c th b c trong dòng h . B t đ u t nhà có v trí cao nh t trong dòng h , r i l n l t gi i thích cho tr hi u t i sao l i đ n chúc s c kh e các c cao niên, r i m i đ n các ông, các bà, r i các bác cô chú ...

Đ n m i nhà, cha m l i gi i thích cho tr v nh ng ng i có m i quan h v i cha m , đ y tr c cách chào h i, x ng hô. Tr s không th nh ngay đ c t ng ng i ho c hi u ngay đ c v trí các m i quan h nh ng s hình dung khái quát đ c "s đ " h hàng. Đ n đ n, trong

nhieu câu chuyện khác, trẻ sẽ rõ ràng hơn với từng góc nhìn mới hàng. Có thể làm một vài bài tập như vẽ cây gia đình với trẻ như để trẻ nhà ông bà có những ai ..., kể chuyện sẽ khiến bạn ngạc nhiên hơn nhiều.

Một vấn đề cần bạn, đó chính là thái độ của người lớn. Bạn nên duy trì các hoạt động thông thường xuyên để trẻ thoải mái vui vẻ với việc này. Hơn nữa, thái độ của người lớn cần nghiêm túc khi giới thiệu với trẻ, không nên đùa cợt. Người lớn cần trân trọng và tôn trọng sự có mặt của trẻ vào những dịp thăm viếng, khen ngợi trẻ khi trẻ hiểu rõ một phần gia đình. Sự đánh giá cao của người lớn với trẻ sẽ khiến chúng thấy vai trò của mình được người khác thừa nhận và được thấy mình lớn lên.

Biết tặng và nhận quà

Vào dịp Tết, mẹ khi đến thăm viếng nhà ai, bạn nên để bé lãnh trách nhiệm biếu quà những người thân. Khi ấy, trẻ sẽ học cách làm sao để thể hiện thái độ kính trọng của mình với người được biếu quà, sẽ phải học cách nói năng lễ độ, qua đó trẻ biết cách giao tiếp với người lớn tuổi. Điều này đôi khi sẽ là khó khăn với những trẻ nhút nhát. Tuy nhiên, bạn có thể giúp con thực hành trước ở nhà. Nếu trẻ làm không trôi chảy cũng không sao. Bạn có thể để lời và khuyến khích để con làm tốt hơn lần sau.

Việc này vừa là cách dạy con biết giao tiếp lưu loát, vừa cho trẻ thấy rõ vị trí quan trọng của mình khi có mặt trong các cuộc viếng của người lớn chứ không để trẻ thụ nhận chỉ là đi theo đuôi và chờ ngó biếu làm gì, nói gì ngoài việc chờ đợi trong những câu chuyện chán ngắt của người lớn rồi những nhũn nhũn của mẹ.

Bên cạnh việc dạy trẻ cách tặng biếu quà người lớn tuổi, bạn cũng nên dạy ý việc dạy con cách nhận. Dạy trẻ thái độ đúng mực với việc nhận tiền lì xì cũng giúp người lớn không bị xấu hổ trước những tình huống trẻ như trẻ xin phong bao lì xì trước mặt người lớn và chê ít tiền. Năm mới trẻ thường trẻ thành trung tâm để được nhận quà và nhận tiền lì xì, nên giới thiệu với trẻ ý nghĩa và giá trị tinh thần của món quà, là do trẻ ngoan và được người lớn yêu quý chứ không để trẻ sa đà theo thói mê nheo vôi vỉnh quà và giá trị vật chất. Để trẻ hiểu, trẻ phải biết bày tỏ sự biết ơn và nói lời cảm ơn với người tặng quà cho mình.

Đừng quên đưa trẻ vào câu chuyện của năm mới để trẻ được thấy mình là trung tâm, có vai

trò quan trọng trong những cuộc gặp gỡ và hẹn hò. Để mẹ tôi đưa ra bất kỳ yêu cầu truyện tình gia đình, cha mẹ phải là người nghiêm túc trong công việc hàng ngày con tham gia vào các hoạt động chung. Đôi khi, trẻ không thể có thái độ nghiêm túc hay tích cực ngay như cha mẹ mong muốn, nhưng cần giúp con tạo dựng thói quen và nề nếp.

Tôi đang mất nét tính cách cũng cần sự kiên trì nghiêm túc mất quá trình. Tôi đang cho trẻ bất kỳ giá trị truyện tình cũng cần được rèn luyện qua nhiều năm tháng. Do đó, cha mẹ không cần vội vàng, đòi hỏi phải có kết quả ngay mà tích lũy dần trong quá trình lớn của trẻ. Bởi quy tắc lớn nhất để xây dựng thói quen duy trì truyện tình, nét đẹp của gia đình trong tâm hồn của mẹ tôi đưa ra là tôi đang cho chúng thấy rõ vai trò quan trọng trong sự kết nối của con trẻ đối với truyện tình của gia đình do cha ông để lại./.

Hà Minh Loan

Giám đốc Trung tâm Nâng cao năng lực trẻ em và thanh thiếu niên